

Irak efter Saddam Hussein's Henrettelse

Kronik i De Bergske Blade d. 12. januar 2007.

Der er begået mange fejl efter invasionen i Irak. Det gør ikke invasionen mere eller mindre rigtig, men det er årsagen til at situationen i nogle områder af Irak er ude af kontrol og overladt til mere eller mindre velorganiserede bander og terrorister. De væsentligste årsager er den amerikanske administrations opløsning af hær og politi, uden at alternative tjenester var etableret, samt de alt for langtrukne forhandlinger om regeringsdannelsen efter valget i december 2004. Det har givet terror og anarkisme de bedste chancer, og resultatet præger overskrifterne i både internationale og danske aviser.

Siden 1957, hvor kongen blev myrdet ved et statskup, er alle irakiske herskere kupmagere, der har indsat sig selv på livstid, og den eneste, der er blevet afsat og henrettet efter en overordnet set helt retfærdig rettergang er Saddam Hussein. I Europa er vi stærke modstandere af dødsstraf, men i irakisk logik er den nok nødvendig nogle år endnu.

Videofilmen om hans vej til galgen er også nødvendig i Irak, men den kunne DR og TV2 godt have undladt. Situationen minder meget om skueprocessen mod Ceausescu og videofilmen, der blev vist utallige gange på rumænsk TV for virkelig at overbevise befolkningen, at den frygtede diktator var væk.

Der er mange kommentatorer, der venter øget vold i de voldsplagede områder af Irak. Det bliver næppe tilfældet. Saddam var en skruppelløs diktator, der nok kom fra et sunni muslimsk område men hvis ideologi var facisme og hvis forbilleder var Stalin og Hitler. Alle Irakkere uanset religiøs, etnisk eller politisk observans frygtede hans regime og har i deres familie eller vennekreds oplevet mennesker, der blev henrettet eller likvideret af Saddams sikkerhedspoliti. Alle frygtede ham; ingen vil savne ham; ingen vil hævne ham.

Men den spændende reaktion kommer fra Iran. Den iranske præsident Ahmedinejad gratulerer regeringen i Bagdad med at Saddams epoke nu endelig er afsluttet. Her er det værd at se tilbage på Baath regimets

forhold til præstestyret i Iran. Saddam indgik i 1975 en aftale med shahen for at afslutte kurderkrigen. Shahen skulle standse forsyningerne til kurderhæren mod at han fik ½ delen af Shat al arab kanalen, samt at Khoumenei skulle udvises af Irak. Ayatollah Khoumenei opholdt sig dengang i Shiiternes hellige by, Najaf, men udsendte derfra en masse propaganda mod shahen. Det blev indspillet på kassettebånd, som blev smuglet ind i Iran. Saddam gjorde som lovet, og det kurdiske oprør led af manglende forsyninger og blev nedkæmpet.

I 1979 blev shahen væltet af Khoumenei, der naturligvis søgte et opgør med Saddams styre. Det skete først og fremmest ved en række grænsekrænkelser og ved forfølgelse af etniske arabere i Kutzestan provinsen. Khoumenei's styre bekæmpede den gamle overklasse i Iran, herunder forsvarsledelsen. Saddam angreb derfor Iran med det formål at befri "Arabistan" som var Baath styrets betegnelse for Kutzestan.

Iran - Irak krigen varede i 8 år og blev afsluttet med en våbenhvileaftale i 1988. Efter Saddams invasion af Kuwait og FN's hurtige fordømmelse, indgik han en endelig fredsftale med Iran.

Efter tilbagetrækningen fra Kuwait indledte han straffeaktioner mod kurderne i nord og Shiiterne i syd.

Situationen i dag er at shiiterne i syd stadig er bitre på Teheran styret, fordi det sluttede fred med deres værste fjende. Men Iran har meget at vinde ved en mere forsonlig politik over for Irak. Der er ingen tvivl om Irans aktive støtte til terroren i Irak, men Irans værste fjende er død, og shiamuslimernes helligste steder, Kerbala og Najaf, ligger i Irak.

Omvendt behøver koalitionen og Irak ikke at frygte en løsrivelse af det sydlige Irak eller en tilslutning til Iran. Det er en arabisk befolkning, og modsat hvad de fleste kommentatorer udtrykker, betyder religion ikke alt i den del af verden.

Der er religiøst begrundede terroraktioner i Irak. Der er også megen kriminalitet, men der er stadig ikke egentlig borgerkrig.